ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

της 25ης Ιουνίου 2002 *

Στην υπόθεση C-66/00,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Tribunale di Parma (Ιταλία) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 234 ΕΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της ποινικής δίκης που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου κατά του

Dante Bigi,

παρισταμένου του:

Consorzio del Formaggio Parmigiano Reggiano,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του άρθρου 13 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2081/92 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουλίου 1992, για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων (ΕΕ L 208, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 535/97 του Συμβουλίου, της 17ης Μαρτίου 1997 (ΕΕ L 83, σ. 3),

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους G. C. Rodríguez Iglesias, Πρόεδρο, P. Jann, την F. Macken και την N. Colneric, και τον S. von Bahr, προέδρους τμήματος, τους D. A. O. Edward (εισηγητή), J.-P. Puissochet, B. Σκουρή και J. N. Cunha Rodrigues, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Léger
γραμματέας: L. Hewlett, υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— ο D. Bigi, εκπροσωπούμενος από τον G. G. Lasagni, avvocato,

— το Consorzio del Formaggio Parmigiano Reggiano, εκπροσωπούμενο από τον F. Capelli, avvocato,

— η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον U. Leanza, επικουρούμενο από τον O. Fiumara, avvocato dello Stato,

— η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον W.-D. Plessing και την B. Muttelsee-Schön,

— η Ελληνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον Ι. Κ. Χαλκιά και την Κ. Τσιάβου,

— η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον H. Dossi,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους J. L. Iglesias Buhigues και P. Stancanelli,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις του D. Bigi, εκπροσωπούμενου από τον δικηγόρο G. G. Lasagni, του Consorzio del Formaggio Parmigiano Reggiano, εκπροσωπούμενου από τον δικηγόρο F. Capelli, της Ιταλικής Κυβερνήσεως, εκπροσωπούμενης από τους U. Leanza και O. Fiumara, της Γερμανικής Κυβερνήσεως, εκπροσωπούμενης από τον W.-D. Plessing, της Ελληνικής Κυβερνήσεως, εκπροσωπούμενης από τον Γ. Κανελλόπουλο, και την Κ. Τσιάβου, της Γαλλικής Κυβερνήσεως, εκπροσωπούμενης από τις C. Vasak και L. Bernheim, της Πορτογαλικής Κυβερνήσεως, εκπροσωπούμενης από τον L. I. Fernandes, και της Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τους J. L. Iglesias Buhigues και P. Stancanelli, κατά τη συνεδρίαση της 6ης Ιουνίου 2001,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 9ης Οκτωβρίου 2001,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με διάταξη της 21ης Φεβρουαρίου 2000, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 28 Φεβρουαρίου 2000, το Tribunale di Parma υπέβαλε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 234 ΕΚ, επτά προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 13 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2081/92 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουλίου 1992,

για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων (ΕΕ L 208, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 535/97 του Συμβουλίου, της 17ης Μαρτίου 1997 (ΕΕ L 83, σ. 3, στο εξής: κανονισμός 2081/92).

2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο ποινικής δίκης κατά του D. Bigi, κατόπιν μηνύσεως του Consorzio del Formaggio Parmigiano Reggiano (στο εξής: Consorzio), για παράβαση της ιταλικής νομοθεσίας περί εμπορικής απάτης, εμπορίας προϊόντων φερόντων παραπλανητικά σήματα ή σημεία και περί χρησιμοποιήσεως προστατευόμενων ονομασιών προελεύσεως (στο εξής: ΠΟΠ).

Το νομικό πλαίσιο

3 Ο κανονισμός 2081/92 θεσπίζει κοινοτική προστασία των ονομασιών προελεύσεως και των γεωγραφικών ενδείξεων των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων.

4 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 2081/92 ορίζει:

«Οι ονομασίες που έχουν καταστεί κοινές δεν καταχωρίζονται.

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ως "ονομασία που έχει καταστεί κοινή" νοείται το όνομα ενός γεωργικού προϊόντος ή ενός τροφίμου το οποίο, αν και αναφέρεται στον τόπο ή την περιοχή όπου το εν λόγω γεωργικό προϊόν ή τρόφιμο έχει

αρχικά παραχθεί ή [διατεθεί στο εμπόριο], έχει πλέον καταστεί κοινό όνομα ενός γεωργικού προϊόντος ή ενός τροφίμου.

[...]»

5 Το άρθρο 4, παράγραφος 1, του ιδίου κανονισμού προβλέπει ότι, «για να δικαιούται προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης (ΠΟΠ) ή προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης (ΠΓΕ) ένα γεωργικό προϊόν ή ένα τρόφιμο, πρέπει να ανταποκρίνεται σε προδιαγραφές». Η παράγραφος 2 του ιδίου άρθρου απαριθμεί τα στοιχεία τα οποία πρέπει τουλάχιστον να περιλαμβάνουν αυτές οι προδιαγραφές.

6 Το άρθρο 13, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 2081/92 προβλέπει:

«1. Οι καταχωρισμένες ονομασίες προέλευσης προστατεύονται από:

α) οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση εμπορική χρήση μιας καταχωρισμένης ονομασίας για προϊόντα που δεν καλύπτονται από την καταχώριση, εφόσον τα προϊόντα αυτά είναι συγκρίσιμα με τα προϊόντα που έχουν καταχωριστεί με την ονομασία αυτή ή εφόσον η χρήση αυτή αποτελεί εκμετάλλευση της φήμης της προστατευόμενης ονομασίας·

β) κάθε αντιποίηση, απομίμηση ή υπανιγμό, ακόμη και αν αναφέρεται η πραγματική καταγωγή του προϊόντος ή εάν η προστατευόμενη ονομασία χρησιμοποιείται σε μετάφραση ή συνοδεύεται από εκφράσεις όπως: "είδος", "τύπος", "μέθοδος", "τρόπος", "απομίμηση" ή παρόμοιες·

γ) οποιαδήποτε άλλη ψευδή ή απατηλή ένδειξη τόσον όσον αφορά την προέλευση, την καταγωγή, τη φύση ή τις ουσιαστικές ιδιότητες του προϊόντος, αναγραφόμενη στη συσκευασία ή το περιτύλιγμα, στο διαφημιστικό υλικό ή σε έγγραφα που αφορούν το συγκεκριμένο προϊόν, καθώς και τη χρησιμοποίηση για τη συσκευασία του προϊόντος δοχείου που μπορεί να οδηγήσει σε εσφαλμένη εντύπωση ως προς την καταγωγή του·

δ) οποιαδήποτε άλλη πρακτική ικανή να παραπλανήσει το κοινό όσον αφορά την πραγματική καταγωγή του προϊόντος.

Όταν μια καταχωρισμένη ονομασία περιέχει την ονομασία ενός γεωργικού προϊόντος ή τροφίμου που θεωρείται κοινή, η χρήση αυτής της κοινής ονομασίας για το συγκεκριμένο γεωργικό προϊόν ή τρόφιμο δεν θεωρείται ότι αντιτίθεται στα στοιχεία α' ή β' του πρώτου εδαφίου.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, στοιχεία α' και β', τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρήσουν εθνικά μέτρα που επιτρέπουν τη χρησιμοποίηση των ονομασιών που έχουν καταχωριστεί δυνάμει του άρθρου 17, για μια πενταετία, κατ' ανώτατο όριο, από την ημερομηνία δημοσιεύσεως της καταχωρίσεως, εφόσον:

— τα προϊόντα είχαν διατεθεί νομίμως με τις ονομασίες αυτές στο εμπόριο επί πενταετία τουλάχιστον, προ της δημοσιεύσεως του παρόντος κανονισμού,

— οι επιχειρήσεις εμπορεύονται νομίμως τα εν λόγω προϊόντα με συνεχή χρησιμοποίηση των ονομασιών κατά την περίοδο που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο,

— από τη σήμανση προκύπτει σαφώς η πραγματική καταγωγή του προϊόντος.

Εντούτοις, η παρέκκλιση αυτή δεν μπορεί να οδηγήσει στην ελεύθερη εμπορία των προϊόντων στο έδαφος κράτους μέλους στο οποίο οι ονομασίες αυτές έχουν απαγορευθεί.»

7 Ο κανονισμός 2081/92 προβλέπει, πέραν της συνήθους διαδικασίας καταχωρίσεως που προβλέπουν τα άρθρα 5 έως 7 αυτού, μια απλοποιημένη μεταβατική διαδικασία, στο άρθρο 17 αυτού, βάσει της οποίας καθίσταται δυνατή η καταχώριση ονομασιών προελεύσεως οι οποίες ήδη προστατεύονται βάσει της εθνικής νομοθεσίας.

8 Το άρθρο 17 του κανονισμού 2081/92 προβλέπει προς τούτο:

«1. Εντός προθεσμίας έξι μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή ποιες από τις νομίμως προστατευόμενες ονομασίες τους ή, στα κράτη μέλη που δεν υπάρχει σύστημα προστασίας, ποιες από τις ονομασίες που έχουν καθιερωθεί με τη χρήση επιθυμούν να καταχωρίσουν δυνάμει του παρόντος κανονισμού. [...]

2. Η Επιτροπή καταχωρίζει, με τη διαδικασία του άρθρου 15, τις ονομασίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 οι οποίες συμφωνούν με τα άρθρα 2 και 4. Το άρθρο 7 δεν εφαρμόζεται. Ωστόσο, οι κοινές ονομασίες δεν καταχωρίζονται.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρούν την εθνική προστασία των ονομασιών που ανακοινώνονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 μέχρι την ημερομηνία που θα ληφθεί απόφαση για την καταχώριση.»

9 Στο πλαίσιο αυτής της απλουστευμένης διαδικασίας, η Ιταλική Δημοκρατία δήλωσε στην Επιτροπή ότι επιθυμεί να καταχωρίσει, μεταξύ άλλων, την ονομασία Parmigiano Reggiano. Η Επιτροπή προέβη στην καταχώριση αυτή περιλαμβάνοντας την ονομασία αυτή μεταξύ των ΠΟΠ που αναφέρονται στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) 1107/96 της Επιτροπής, της 12ης Ιουνίου 1996, σχετικά με την καταχώριση των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2081/92 (ΕΕ L 148, σ. 1).

Η υπόθεση στην κύρια δίκη

10 Η επιχείρηση Nuova Castelli SpA (στο εξής: Castelli), της οποίας νόμιμος εκπρόσωπος είναι ο D. Bigi, παράγει στην Ιταλία διαφόρους τύπους τυριών. Εκτός από ένα τυρί το οποίο ανταποκρίνεται στις προδιαγραφές της ΠΟΠ «Parmigiano Reggiano», παράγει, από πολλού ήδη χρόνου, ένα τριμμένο τυρί, αφυδατωμένο, παστεριωμένο και σε σκόνη, παραγόμενο από μίγμα διαφόρων τύπων τυριών διαφορετικών προελεύσεων, το οποίο δεν ανταποκρίνεται στις ως άνω προδιαγραφές και του οποίου η πώληση, κατά συνέπεια, απαγορεύεται στην Ιταλία. Ο δεύτερος αυτός τύπος τυριού, ο οποίος διατίθεται στο εμπόριο με επισήμανση όπου τονίζεται η λέξη «parmesan», διατίθεται αποκλειστικώς στην αγορά εκτός Ιταλίας, ιδίως στη Γαλλία.

11 Στις 11 Νοεμβρίου 1999, ποσότητα του δεύτερου αυτού τύπου τυριού παραγόμενου από την Castelli, συσκευασμένου με την επισήμανση αυτή τη φέρουσα τη λέξη «parmesan» και προοριζομένου για εξαγωγή προς άλλα κράτη μέλη, κατασχέθηκε στις εγκαταστάσεις μιας μεταφορικής εταιρίας εδρεύουσας στην Πάρμα. Η κατάσχεση έγινε κατόπιν καταγγελίας του Consorzio, φορέα των παραγωγών τυριού της ΠΟΠ «Parmigiano Reggiano», ο οποίος παρέστη ως πολιτικός ενάγων στο πλαίσιο της ποινικής δίκης που κινήθηκε κατά του D. Bigi ενώπιον του Tribunale di Parma.

12 Ο D. Bigi κατηγορείται ότι διέπραξε τα αδικήματα της απάτης κατά την άσκηση του εμπορίου και της πωλήσεως βιομηχανικών προϊόντων δυναμένων να παραπλανήσουν το κοινό, παράγοντας και διαθέτοντας στο εμπόριο το εν λόγω τυρί υπό τις ανωτέρω συνθήκες. Επίσης, ο D. Bigi κατηγορείται ότι παρέβη την απαγόρευση χρησιμοποιήσεως ονομασιών προελεύσεως ή τυπικών ονομασιών που είναι αναγνωρισμένες, αλλοιώνοντάς τες και τροποποιώντας τες μερικώς διά της προσθήκης, έστω έμμεσης, διορθωτικών λέξεων όπως «τύπος», «χρησιμοποίηση», «γεύση» ή κάποιας ανάλογης έκφρασης.

13 Προς υπεράσπισή του ο D. Bigi επικαλέστηκε τις διατάξεις του άρθρου 13, παράγραφος 2, του κανονισμού 2081/92 υποστηρίζοντας ότι η Ιταλική Δημοκρατία δεν έχει το δικαίωμα να απαγορεύει στους εγκατεστημένους στην Ιταλία παραγωγούς να παράγουν τυρί μη ανταποκρινόμενο στις προδιαγραφές της ΠΟΠ «Parmigiano Reggiano», όταν το τυρί αυτό προορίζεται για εξαγωγή και εμπορία εντός άλλων κρατών μελών.

Τα προδικαστικά ερωτήματα

14 Έχοντας αμφιβολίες ως προς την ορθή ερμηνεία του εφαρμοστέου σχετικώς κοινοτικού δικαίου, το Tribunale di Parma αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Έχει το άρθρο 13, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2081/92 [όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΚ) 535/97] την έννοια ότι δεν απαιτεί κανένα επίσημο μέτρο, κανονιστικής ή διοικητικής φύσεως, εκ μέρους του οικείου κράτους μέλους, ώστε να επιτραπεί η χρήση στο έδαφός του ονομασιών δυναμένων να οδηγήσουν σε σύγχυση ως προς εκείνες που έχουν καταχωριστεί κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2081/92;

2) Επομένως, για να επιτραπεί η χρήση των ως άνω ονομασιών στο έδαφος του ενδιαφερομένου κράτους μέλους αρκεί η μη εναντίωση προς τη χρήση αυτή εκ μέρους του προαναφερθέντος κράτους μέλους;

3) Η μη εναντίωση του κράτους μέλους, στο έδαφος του οποίου ελέγχεται η χρήση της ονομασίας που δύναται να οδηγήσει σε σύγχυση έναντι εκείνης που καταχωρίστηκε κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2081/92, νομιμοποιεί τη χρήση της ως άνω ονομασίας εκ μέρους επιχειρήσεως, η έδρα της οποίας βρίσκεται στο έδαφος κράτους μέλους όπου έλαβε χώρα η καταχώριση αν η επιχείρηση αυτή προτίθεται να κάνει χρήση της δυναμένης να προκαλέσει σύγχυση ονομασίας αποκλειστικά επί προϊόντων με προορισμό την πώλησή τους εκτός της χώρας καταχωρίσεως και αποκλειστικά εντός του εδάφους του κράτους μέλους το οποίο δεν εναντιώθηκε στη χρήση της ως άνω ονομασίας;

4) Η πενταετής προθεσμία περί της οποίας το άρθρο 13, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2081/92, σχετικά με τη χρήση προϊόντος η ονομασία του οποίου καταχωρίστηκε στις 12 Ιουνίου 1996 [βλ. προαναφερθέντα κανονισμό (ΕΚ) 1107/96], λήγει στις 12 Ιουνίου 2001;

5) Επομένως, επιχείρηση με έδρα σε κράτος μέλος το οποίο ζήτησε την καταχώριση προστατευόμενης ονομασίας προελεύσεως (ΠΟΠ) βάσει του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2081/92, η οποία επιχείρηση έκανε χρήση δυναμένης να προκαλέσει σύγχυση ονομασίας έναντι καταχωρισμένης ονομασίας αδιαλείπτως επί πέντε έτη προ της ενάρξεως ισχύος του ως άνω κανονισμού (ΕΟΚ) 2081/92 (24 Ιουλίου 1993), έχει το δικαίωμα να κάνει χρήση της ονομασίας αυτής προκειμένου να αντιδιαστέλλει προϊόντα που προορίζονται αποκλειστικώς προς πώληση εκτός του κράτους μέλους καταχωρίσεως και μόνο στο έδαφος κράτους μέλους που δεν εναντιώθηκε στη χρήση της ονομασίας αυτής στο οικείο έδαφος;

6) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως επί του πέμπτου ερωτήματος, νομιμοποιείται η επιχείρηση, η έδρα της οποίας βρίσκεται στο κράτος μέλος κατα-

χωρίσεως της ΠΟΠ, να αντιδιαστέλλει τα προϊόντα της κάνοντας χρήση της δυναμένης να προκαλέσει σύγχυση ονομασίας έναντι της καταχωρισμένης μέχρι τη λήξη του πέμπτου έτους που έπεται της ημερομηνίας καταχωρίσεως της προστατευομένης ονομασίας (12 Ιουνίου 1996), ήτοι μέχρι τις 12 Ιουνίου 2001;

7) Μετά τη λήξη της μνημονευομένης στο έκτο ερώτημα προθεσμίας (12 Ιουνίου 2001), πρέπει να θεωρείται ως απαγορευομένη η χρήση οποιασδήποτε δυναμένης να προκαλέσει σύγχυση ονομασίας έναντι της καταχωρισμένης σε όλα τα κράτη μέλη, εκ μέρους οποιουδήποτε επιχειρηματία ο οποίος δεν νομιμοποιείται ρητώς να κάνει χρήση της καταχωρισμένης, δυνάμει του προαναφερθέντος κανονισμού (ΕΟΚ) 2081/92, ονομασίας;»

Επί του παραδεκτού της αιτήσεως εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως

15 Η Γερμανική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως είναι απαράδεκτη, επειδή η απάντηση στα υποβληθέντα ερωτήματα δεν είναι αναγκαία για την έκδοση αποφάσεως στην κύρια δίκη. Πράγματι, η χρησιμοποιηθείσα από τον D. Bigi ονομασία «parmesan» συνιστά κοινή ονομασία και όχι ΠΟΠ κατά την έννοια του κανονισμού 2081/92.

16 Η ονομασία «parmesan» είναι κοινή διότι έχει καταστεί, γενικώς, ονομασία υποδηλώνουσα, αφ' εαυτής, το τριμμένο τυρί ή το τυρί που προορίζεται για τρίψιμο. Επομένως, η λέξη «parmesan» «έχει καταστεί η κοινή ονομασία [...] ενός τροφίμου», όπως ορίζεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 2081/92. Η Γερμανική Κυβέρνηση παραπέμπει, μεταξύ άλλων, στην παράγραφο 35 των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα Ruiz-Jarabo Colomer στην υπόθεση Canadane Cheese Trading και Kouri (διάταξη της 8ης Αυγούστου 1997, C-317/95, Συλλογή 1997, σ. I-4681), αναφορικά με τον κοινό χαρακτήρα της ονομασίας «τυρί parmesan».

17 Η Γερμανική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι εφόσον έχει καταχωριστεί μόνον η ονομασία «Parmigiano Reggiano», η κοινοτική προστασία περιορίζεται στην ονομασία αυτή και αφορά μόνο την ακριβή διατύπωση της καταχωρισμένης ονομασίας. Προσθέτει επίσης ότι, δυνάμει της νομολογίας του Δικαστηρίου, η προστασία καθενός των συστατικών στοιχείων μιας σύνθετης ονομασίας παρέχεται μόνον εφόσον δεν πρόκειται για γενική ή κοινή ονομασία (απόφαση της 9ης Ιουνίου 1998, C-129/97 και C-130/97, Chiciak και Fol, Συλλογή 1998, σ. I-3315, σκέψη 37).

18 Επιβάλλεται σχετικώς η υπόμνηση ότι, σύμφωνα με πάγια νομολογία, στο πλαίσιο της προβλεπόμενης από το άρθρο 234 ΕΚ συνεργασίας μεταξύ του Δικαστηρίου και των εθνικών δικαστηρίων, απόκειται αποκλειστικώς στο εθνικό δικαστήριο, το οποίο έχει επιληφθεί της διαφοράς και φέρει την ευθύνη της μέλλουσας να εκδοθεί δικαστικής αποφάσεως, να εκτιμήσει, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιομορφίες της υποθέσεως, τόσο την αναγκαιότητα μιας προδικαστικής αποφάσεως για την έκδοση της δικής του αποφάσεως όσο και το λυσιτελές των ερωτημάτων που υποβάλλει στο Δικαστήριο. Συνεπώς, εφόσον τα υποβληθέντα ερωτήματα αφορούν την ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου, το Δικαστήριο υποχρεούται, κατ' αρχήν, να απαντήσει (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 1995, C-415/93, Bosman, Συλλογή 1995, σ. I-4921, σκέψη 59).

19 Εντούτοις, το Δικαστήριο έχει επίσης δεχθεί ότι, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, πρέπει να ερευνά τις συνθήκες υπό τις οποίες του έχουν υποβληθεί τα ερωτήματα από τον εθνικό δικαστή, προκειμένου να ελέγξει κατά πόσον είναι αρμόδιο να απαντήσει. Δεν είναι δυνατόν να προβληθεί άρνηση απαντήσεως σε προδικαστικό ερώτημα εθνικού δικαστηρίου παρά μόνον όταν προδήλως προκύπτει ότι η ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου την οποία ζητεί το εθνικό δικαστήριο δεν έχει καμία σχέση με το υποστατό ή το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης, όταν το πρόβλημα είναι υποθετικής φύσεως ή ακόμα όταν το Δικαστήριο δεν διαθέτει τα πραγματικά ή νομικά στοιχεία που είναι αναγκαία προκειμένου να δώσει χρήσιμη απάντηση στα ερωτήματα που του υποβλήθηκαν (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 22ας Ιανουαρίου 2002, C-390/99, Canal Satélite Digital, Συλλογή 2002, σ. I-607, σκέψη 19).

20 Στην παρούσα, όμως, υπόθεση δεν είναι καθόλου πρόδηλο ότι η ονομασία «parmesan» έχει καταστεί κοινή. Πράγματι, πλην της Γερμανικής Κυβερνήσεως και, κατά ένα μέτρο, της Αυστριακής Κυβερνήσεως, όλες οι κυβερνήσεις που κατέθεσαν παρατηρήσεις στην παρούσα υπόθεση, καθώς και η Επιτροπή, υποστήριξαν ότι η γαλλική ονομασία «parmesan» συνιστά την ορθή μετάφραση της ΠΟΠ «Parmigiano Reggiano».

21 Υπό τις συνθήκες αυτές δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι προκύπτει κατά τρόπο πρόδηλο ότι τα ερωτήματα που υπέβαλε το αιτούν δικαστήριο εμπίπτουν σε μία από τις περιπτώσεις στις οποίες αναφέρεται η παρατεθείσα στη σκέψη 19 της παρούσας αποφάσεως νομολογία. Συνεπώς, η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως είναι παραδεκτή.

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

22 Τα προδικαστικά ερωτήματα αφορούν ορισμένες πτυχές του εξαιρετικού συστήματος που προβλέπει το άρθρο 13, παράγραφος 2, του κανονισμού 2081/92.

23 Λαμβάνοντας υπόψη ότι τα προϊόντα τα οποία αφορά η υπόθεση στην κύρια δίκη προέρχονται από το κράτος μέλος το οποίο καταχώρισε την ΠΟΠ (στο εξής: κράτος της ΠΟΠ) προς την οποία δεν είναι σύμφωνα και της οποίας αμφισβητείται η προστασία δυνάμει του άρθρου 13, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α' και β', του κανονισμού 2081/92, επιβάλλεται προκαταρκτικώς να εξεταστεί αν το εξαιρετικό αυτό σύστημα έχει εφαρμογή επί προϊόντων αυτής της κατηγορίας.

24 Επιβάλλεται, συνεπώς, να καθοριστεί το πεδίο εφαρμογής αυτού του εξαιρετικού συστήματος. Προς τούτο, πρέπει να ληφθεί υπόψη όχι μόνο το γράμμα του άρθρου 13, παράγραφος 2, του κανονισμού 2081/92, αλλά και ο σκοπός αυτής της διατάξεως εντός του γενικού πλαισίου του εν λόγω κανονισμού.

25 Σύμφωνα με το γράμμα του, το άρθρο 13, παράγραφος 2, του κανονισμού 2081/92 προβλέπει ένα εξαιρετικό σύστημα, η εφαρμογή του οποίου εξαρτάται από τη βούληση του οικείου κράτους μέλους να διατηρήσει, εντός της επικρατείας του και για μια περιορισμένη περίοδο, το προγενέστερο εθνικό του σύστημα, απαιτεί δε τη συνδρομή ορισμένων προϋποθέσεων. Κατά τις προϋποθέσεις αυτές απαιτείται, ουσιαστικώς, η επιχείρηση που ζητεί την εφαρμογή αυτού του εξαιρετικού συστήματος να έχει νομίμως διαθέσει στο εμπόριο κατά τη διάρκεια ορισμένης περιόδου τα σχετικά προϊόντα υπό την καταχωρισθείσα εν τω μεταξύ ονομασία, από δε την επισήμανση των εν λόγω προϊόντων να προκύπτει σαφώς η πραγματική τους καταγωγή.

26 Το άρθρο 13, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 2081/92 προβλέπει, επίσης, ότι η παρέκκλιση αυτή δεν μπορεί να οδηγήσει στην ελεύθερη εμπορία των προϊόντων στο έδαφος κράτους μέλους στο οποίο έχει απαγορευθεί αυτή η ονομασία.

27 Διά του τρόπου αυτού το άρθρο 13, παράγραφος 2, του κανονισμού 2081/92 υλοποιεί έναν από τους σκοπούς του κανονισμού 2081/92, δηλαδή εκείνον ο οποίος συνίσταται στη μη άμεση κατάργηση της δυνατότητας χρησιμοποιήσεως ονομασιών που έχουν καταχωριστεί δυνάμει του άρθρου 17 του κανονισμού 2081/92 για προϊόντα τα οποία δεν ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές της σχετικής ΠΟΠ. Πράγματι, όπως προκύπτει από την τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 535/97, ο κοινοτικός νομοθέτης έκρινε αναγκαία την παραχώρηση μιας περιόδου προσαρμογής για να μη θιγούν οι παραγωγοί οι οποίοι από μακρού ήδη χρησιμοποιούν τέτοιες ονομασίες.

28 Εντούτοις, όπως επίσης προκύπτει από την αιτιολογική αυτή σκέψη, η μεταβατική αυτή περίοδος πρέπει να εφαρμόζεται αποκλειστικά για ονομασίες οι οποίες έχουν καταχωριστεί δυνάμει του άρθρου 17 του εν λόγω κανονισμού, δηλαδή για ονομασίες οι οποίες έχουν καταχωριστεί, όπως στην υπόθεση της κύριας δίκης, δυνάμει απλουστευμένης διαδικασίας. Η διαδικασία αυτή προϋποθέτει, μεταξύ άλλων, ότι η ονομασία της οποίας ζητεί την καταχώριση ένα κράτος μέλος πρέπει να απολαύει εννόμου προστασίας εντός αυτού του κράτους μέλους ή, σε εκείνα τα κράτη μέλη στα οποία δεν υφίσταται σύστημα προστασίας, να έχει καθιερωθεί με τη χρήση.

29 Η απλουστευμένη διαδικασία προϋποθέτει, δηλαδή, ότι, κατά τον χρόνο υποβολής εκ μέρους κράτους μέλους της αιτήσεως καταχωρίσεως μιας ονομασίας ως ΠΟΠ, τα μη σύμφωνα προς τις προδιαγραφές αυτής της ονομασίας προϊόντα δεν μπορούν νομίμως να διατίθενται στο εμπόριο εντός της επικρατείας του.

30 Υπό τις προϋποθέσεις αυτές, επιβάλλεται να ερμηνευθεί ο κανονισμός 2081/92 υπό την έννοια ότι, μετά την καταχώριση μιας ονομασίας ως ΠΟΠ, το εξαιρετικό σύστημα που προβλέπει το άρθρο 13, παράγραφος 2, του κανονισμού 2081/92 προκειμένου να παρασχεθεί η δυνατότητα, υπό ορισμένες προϋποθέσεις και εντός ορισμένων ορίων, συνεχίσεως της χρήσεως αυτής της ονομασίας εφαρμόζεται αποκλειστικώς επί προϊόντων μη καταγομένων από το κράτος της ΠΟΠ.

31 Όπως υπογράμμισε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 71 έως 79 των προτάσεών του, η ερμηνεία αυτή του άρθρου 13, παράγραφος 2, του κανονισμού 2081/92 είναι σύμφωνη προς τους σκοπούς της προστασίας των καταναλωτών και του θεμιτού ανταγωνισμού που διακηρύσσονται στην έκτη και την έβδομη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 2081/92.

32 Συνεπώς, το άρθρο 13, παράγραφος 2, του κανονισμού 2081/92 έχει την έννοια ότι δεν εμπίπτουν στο εξαιρετικό σύστημα που προβλέπει η διάταξη αυτή τα προϊόντα

που προέρχονται από το κράτος της ΠΟΠ της οποίας αμφισβητείται η δυνάμει του άρθρου 13, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχεία α' και β', του κανονισμού 2081/92 προστασία και προς της οποίας τις προδιαγραφές δεν ανταποκρίνονται.

33 Συνεπώς, δεδομένου ότι το προβλεπόμενο από το άρθρο 13, παράγραφος 2, του κανονισμού 2081/92 εξαιρετικό σύστημα δεν εφαρμόζεται επί προϊόντων όπως αυτά στα οποία αναφέρεται η υπόθεση της κύριας δίκης, παρέλκει η απάντηση σε ερωτήματα όπως αυτά που υπέβαλε το Tribunale di Parma.

34 Ενόψει των ανωτέρω σκέψεων πρέπει να δοθεί η απάντηση στο αιτούν δικαστήριο ότι το άρθρο 13, παράγραφος 2, του κανονισμού 2081/92 έχει την έννοια ότι δεν εμπίπτουν στο εξαιρετικό σύστημα που προβλέπει η διάταξη αυτή τα προϊόντα που προέρχονται από το κράτος της ΠΟΠ της οποίας αμφισβητείται η δυνάμει του άρθρου 13, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχεία α' και β', του κανονισμού 2081/92 προστασία και προς της οποίας τις προδιαγραφές δεν ανταποκρίνονται.

Επί των δικαστικών εξόδων

35 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Ιταλική, η Γερμανική, η Ελληνική, η Γαλλική, η Αυστριακή και η Πορτογαλική Κυβέρνηση, καθώς και η Επιτροπή, που κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε το Tribunale di Parma, με διάταξη της 21ης Φεβρουαρίου 2000, αποφαίνεται:

Το άρθρο 13, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2081/92 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουλίου 1992, για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 535/97 του Συμβουλίου, της 17ης Μαρτίου 1997, έχει την έννοια ότι δεν εμπίπτουν στο εξαιρετικό σύστημα που προβλέπει η διάταξη αυτή τα προϊόντα που προέρχονται από το κράτος της ΠΟΠ της οποίας αμφισβητείται η δυνάμει του άρθρου 13, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχεία α' και β', του κανονισμού 2081/92 προστασία και προς της οποίας τις προδιαγραφές δεν ανταποκρίνονται.

Rodríguez Iglesias Jann Macken

Colneric von Bahr Edward

Puissochet Σκουρής Cunha Rodrigues

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 25 Ιουνίου 2002.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος

G. C. Rodríguez Iglesias